

ISTARSKI NARODNJACI, ŽRTVE KOMUNISTA

Objavio Kresimir 29/11/2016

Malo ili nikako spominjane žrtve koje se podnijeli Istarski rodoljubi, pravi, jedini istinski borci protiv talijanskog fašizma u Istri.

Danas je 29. studeni 2016, dan kada se u bivšoj Jugoslaviji slavio "Dan Republike", a ja bih se na današnji dan prisjetila nevinih žrtava kreatora te totalitarne, komunističke države!

Malo ili nikako spominjane žrtve koje se podnijeli Istarski rodoljubi, pravi, jedini istinski borci protiv talijanskog fašizma u Istri. **Ti su istarski rodoljubi, narodnjaci bili proganjeni, zatvarani i mučeni od talijanskih fašista, da bi na kraju postali žrtve komunista koji su došli u Istru i u razdoblju od 1943-1947, sve ih likvidirali ili pobacali u jame, da im ne budu smetnja, kada osvoje vlast.**

Propast komunizma u Europi, a zatim u Hrvatskoj, nije donijela istinu o totalitarističkoj i represivnoj inozemnoj vladavini komunista u ex Jugoslaviji.

Još i danas snažni su otpori prema otkrivanju stvarnog karaktera komunističkog režima, i nakon otkrivanja brojnih stratišta, koja su 70 godina brižljivo sakrivena i zatajavana, što se ovih dana i vidi nakon Hude jame i otkrivanja novih i novih mjesta masovnih likvidacija.

ISTARSKI NARODNJACI

Bili su ugledni istarski seljaci, koji su imali veliki utjecaj i ugled u narodu, istarski intelektualci i građani te istarski narodni svećenici.

Među svim istarskim svećenicima isticali su se Božo Milanović, Zvonimir Brumni, Josip Pavlišić, Srećko Štifanić, Blago Miroslav Bulešić i mnogi drugi. Istarski rodoljubi, kako su se nazivali, nisu bili dio Komunističke partije. Komunistička partija, nije djelovala u Istri do 1943. godine. Za njeno djelovanje prije 1943. godine u Istri nema nikakvih dokaza ni pisanih dokumenata.

Istarski su se rodoljubi sami organizirali i pružili otpor talijanskim fašistima. Pod oružjem ih je bilo oko 6 tisu a.

Vodstvo KPH nije ni znalo što se u Istri doga a. U Pazinu se 13.rujna 1943., nakon kapitulacije Italije, sastao Odbor sastavljen od istarskih seljaka-narodnjaka, radnika, sve enika, gra ana i Talijana, mada istarskih talijana i prihvatio Proglas tzv. Pazinske odluke u kojem stoji:

“U ovim odlu nim asovima naš narod pokazao je visoku nacionalnu svijest, dokazao je svima i svakom da je Istra Hrvatska zemlja i Hrvatska i ostati..... Istra se priklju uje matici zemlji i proglašuje ujedinjenje s ostalom našom hrvatskom bra om...”

Zasjedanje je vodio Joakim Rakovac, a u cijelom proglasu nema ni rije i o Titu i Jugoslaviji.

O tom doga aju KPH nije ništa znala. Saznaju tek kada je Ljubo Drndi (autor proglasa) kao Istarski izaslanik odnio Proglas u Crikvenicu Andriji Hebrangu, gdje je tada bilo njihovo sjedište.

To zna i da KPH nije sudjelovao u donošenju Proglasa. Me utim Izvršni odbor ZAVNOH-a donio je 20.rujna 1943. odluku da se Istra, Rijeka, Zadar i otoci priklju e Hrvatskoj:

“Svi spomenuti hrvatski krajevi priklju uju se matici zemlji Hrvatskoj a preko nje novoj demokratskoj bratskoj zajednici naroda Jugoslaviji”

Sa ovakvom odlukom u Istru je poslano izaslanstvo na elu sa Jakovom Blaževićem, Savom Vukelićem i dr., da natjeraju istarske rodoljube na ponovno zasjedanje i tako su 26.rujna 1943 godine nastale nove Pazinske odluke sa komunisti kim dodacima.

Taj je datum i danas Dan Istarske Županije. No ubrzo su Istru okupirali Nijemci i pitanje poslijeratnih granica rješavali su saveznici.

ISTARSKO SVE ENSTVO I NJEGOVA ULOGA

U razdoblju Talijanske fašisti ke vladavine izme u dva rata, Istarski sve enici dijelili su sudbinu svoga naroda. Mnogi su bili proganjani , zatvarani, mu eni, napajani ricinusovim uljem i odvo eni u Italiju. Nakon završetka ratnih operacija i ulaska Titovih partizana u Trst pitanje granice rješavali su Saveznici pa je tu presudnu ulogu imalo Istarsko sve enstvo predvo eno sa Msgn. Božom Milanovićem. Sve enici su predali Crkvene mati ne knjige i statisti ke podatke o strukturi stanovništva u Istri. Još je jedan dokument pripremila skupina hrvatskih intelektualaca. Josip Rogli , R.Maixner, L. ernjul, M.Gržeti , I.Puci i i dr. na francuskom jeziku, koji je objavio Nakladni zavod Hrvatske u srpnju 1946.godine pod naslovom “Cadastre national de l’Istre” sa kojim je dokazano da je 62,22% obitelji na podru ju Istre (osim Pule) hrvatskog i slovenskog podrijetla, a 26,28% talijanskog.

No ni prisvajanje zasluga istarskih narodnjaka i sve enika, nije bilo dovoljno komunistima,ve su tada na scenu stupili komunisti ki, boljševi ki i unitaristi ki zadojeni komesari, na iji poticaj narodnjaci i sve enici su morali nestati.

U Pore ko-Pulskoj biskupiji stradalo je 15 sve enika i 3 bogoslova. Najgori zlo in po inili su komunisti ubivši dva blaženika, jednog Hrvata Miroslava Bulešića i jednog Talijana Francesca Bonifacia.

ODMAZDA

Narodnjaci i sve enici u Istri ideološki su se razilazili sa novom vlasti. Nisu prihva ali njihov na in vladanja, represiju prema stanovništvu i sve enstvu, a zadržim komunistima pak narodnjaci i sve enici, predstavljali su klasnog neprijatelja. Stoga su komunisti veoma brzo obra unali sa istaknutim istarskim narodnjacima . Od 1944 do 1945 prije dolaska saveznika likvidirali su gotovo sve.

Evo nekoliko primjera (**žrtava 7**):

Pavao **Brajša** iz Kring (1888-1944), partizani su ga odveli i 14.travnja 1944 bacili u jamu.

Legovi Marko (1905-1944) također, **Fraj** Šime (1882-1944) , također Ivan **Paljuh** (1873-1944) i Šime **Paljuh** (1876-1944), koji nisu htjeli sura ivati sa partizanskom vlasti, ba eni su u jamu, **Livak** Viktor (1905-1944) iz Levaki kod Motovunskih novaki, je osu em i pogubljen kao primjer ostalima, a presuda završava rije ima: “*Narode zapamti da sve ovakve izdajice biti e osu eni kao i Livak Viktor*” **Peteh** Mate (1873-1945) iz Žminja, te mnogi drugi. Nemogu e je nabrojiti sve koje su partizani likvidirali. Teško je do i do informacija, jer pisani tragovi ne postoje, a živih svjedoka je sve manje. Sve enik Ivan Grah iz Ližnjana prikupio je dosta svjedo enja, a i sam je bio svjedok, me utim ljudi i dan danas o tim zlo inima se boje govoriti.

Ovaj je lanak u spomen na njihovu žrtvu, znanima i neznanima!

Lili Ben ik/Kamenjar.com